

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2009 - 2014

Έγγραφο συνόδου

15.9.2010

B7-0523/2010

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ

εν συνεχεία δήλωσης της Επιτροπής

σύμφωνα με το άρθρο 103 παράγραφος 2 του Κανονισμού

σχετικά με την ευρωπαϊκή στρατηγική για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη των ορεινών περιφερειών, των νήσων και των αραιοκατοικημένων περιοχών

Jan Olbrycht, Jean-Pierre Audy, Danuta Maria Hübner, Maurice Ponga, Nuno Teixeira, Marie-Thérèse Sanchez-Schmid

εξ ονόματος της Ομάδας PPE

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά την με ευρωπαϊκή στρατηγική για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη των ορεινών περιφερειών, των νήσων και των αραιοκατοικημένων περιοχών

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τον Τίτλο XII της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως δε το άρθρο 174 αυτής,
- έχοντας υπόψη τους κανονισμούς για τα διαρθρωτικά ταμεία για την περίοδο 2007-2013,
- έχοντας υπόψη την απόφαση του Συμβουλίου, της 6^{ης} Οκτωβρίου 2006, για τις στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές της Κοινότητας για τη συνοχή¹,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 2^{ας} Σεπτεμβρίου 2003 σχετικά με τις διαρθρωτικά μειονεκτούσες περιφέρειες (νησιά, ορεινές περιφέρειες, περιφέρειες με χαμηλή πυκνότητα πληθυσμού) στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής και των θεσμικών της προοπτικών,
- έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών της 7^{ης} Ιουλίου 2005 για την αναθεώρηση των κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 15^{ης} Μαρτίου 2007 σχετικά με τα νησιά και τους φυσικούς και οικονομικούς περιορισμούς που αντιμετωπίζουν στο πλαίσιο της περιφερειακής πολιτικής,
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 6^{ης} Οκτωβρίου, με τίτλο «Πράσινη Βίβλος για την εδαφική συνοχή: Μετατροπή της εδαφικής ποικιλομορφίας σε προτέρημα»,
- έχοντας υπόψη το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής με τίτλο «Περιφέρειες 2020 - μια αξιολόγηση των μελλοντικών προκλήσεων για τις περιφέρειες της ΕΕ» (SEC(2008)2868),
- έχοντας υπόψη το έγγραφο εργασίας της Επιτροπής με θέμα τα εδάφη με ειδικά γεωγραφικά χαρακτηριστικά (αρ. 02/2009),
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 24^{ης} Μαρτίου 2009 σχετικά με την Πράσινη Βίβλο για την Εδαφική Συνοχή και το στάδιο της συζήτησης σχετικά με την μελλοντική μεταρρύθμιση της πολιτικής συνοχής,
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 15^{ης} Ιουνίου 2009, με θέμα την Έκτη έκθεση προόδου σχετικά με την οικονομική και κοινωνική συνοχή,

¹ EE L 291, 21.10.2006, σ 11.

- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 31^{ης} Μαρτίου 2010, με τίτλο «Πολιτική για τη συνοχή: Στρατηγική έκθεση 2010 σχετικά με την υλοποίηση των προγραμμάτων 2007-2013» (SEC(2010)360),
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 110, παράγραφος 2 του Κανονισμού του,
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αρχή της εδαφικής συνοχής κωδικοποιήθηκε με τους κανονισμούς για τα διαρθρωτικά ταμεία για την περίοδο 2007-2013 και αποτελεί έναν από τους νέους κύριους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης που εισήγαγε η Συνθήκη της Λισαβόνας προκειμένου να διασφαλίσει την αρμονική ανάπτυξή της μέσω της μείωσης των περιφερειακών ανισοτήτων και της άρσης των εμποδίων στην ανάπτυξη, συμπεριλαμβανομένων όσων οφείλονται σε φυσικά και γεωγραφικά μειονεκτήματα·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι είναι απαραίτητο να διευκρινιστεί ο αντίκτυπος των διατάξεων της Συνθήκης της Λισαβόνας στο καθεστώς των περιοχών που δικαιούνται ειδικά μέτρα στο πλαίσιο της περιφερειακής πολιτικής·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με το άρθρο 174 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δίδεται ιδιαίτερη προσοχή στις περιοχές που πλήττονται από σοβαρά και μόνιμα φυσικά ή δημογραφικά προβλήματα, όπως οι υπερβόρειες περιοχές που είναι ιδιαίτερα αραιοκατοικημένες και οι νησιωτικές, διασυνοριακές και ορεινές περιοχές·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ορεινές, νησιωτικές και αραιοκατοικημένες περιοχές αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες προκλήσεις λόγω των δημογραφικών μεταβολών, της δυσκολίας προσέγγισης, των κλιματικών μεταβολών, των μεταναστευτικών φαινομένων, του ενεργειακού εφοδιασμού και της περιφερειακής ολοκλήρωσης·
1. εκφράζει την ικανοποίησή του για την αναγνώριση της εδαφικής συνοχής ως νέου στόχου της Ένωσης και για το άρθρο 174· φρονεί ότι οι διατάξεις του άρθρου 174 πρέπει να μεταφραστούν σε συγκεκριμένες αναπτυξιακές στρατηγικές και απτά μέτρα με σκοπό να ξεπεραστούν τα μειονεκτήματα και να αξιοποιηθούν οι δυνατότητες των εν λόγω περιοχών·
 2. εκφράζει την ικανοποίησή του για τα έγγραφα εργασίας της Επιτροπής με θέμα τα εδάφη με ειδικά γεωγραφικά χαρακτηριστικά· εκτιμά εντούτοις ότι οι ορεινές, νησιωτικές και αραιοκατοικημένες περιοχές αποτελούν ομοιογενείς ομάδες περιοχών και ότι απαιτούν εξειδικευμένα προγράμματα περιφερειακής ανάπτυξης· επισημαίνει ότι οι εν λόγω ομάδες περιοχών διακρίνονται από ορισμένα σημαντικά κοινά χαρακτηριστικά που τις διαφοροποιούν από άλλες περιοχές· επισημαίνει σχετικά την ιδιόμορφη κατάσταση των μικρών νησιωτικών κρατών μελών που βρίσκονται στην μεθόριο της Ευρώπης·
 3. συντάσσεται με την άποψη ότι το ΑΕγχΠ πρέπει να παραμείνει το κύριο κριτήριο επιλεξιμότητας για τη χορήγηση βοήθειας περιφερειακής πολιτικής· καλεί εντούτοις την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εργαστούν με στόχο την εκπόνηση στατιστικών δεικτών πλέον χρήσιμων και προσανατολισμένων στην εδαφική διάσταση προκειμένου να παρέχεται μια πλέον ολοκληρωμένη εικόνα του επιπέδου ανάπτυξης αυτών των μειονεκτουσών περιοχών· επισημαίνει ότι δείκτες άλλοι του ΑΕγχΠ (σύνολο πληθυσμού,

επίπεδα ανεργίας-απασχόλησης, μορφωτικό επίπεδο, πληθυσμιακή πυκνότητα) μπορούν ήδη να χρησιμοποιούνται από τα κράτη μέλη για την αναδιανομή πόρων μεταξύ περιοχών, εντός των προκαθορισμένων ορίων και λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες κάθε περιοχής·

4. ζητεί τη προσθήκη εξειδικευμένου ευρωπαϊκού ολοκληρωμένου πλαισίου ευέλικτης πολιτικής, με νομικές και δημοσιονομικές επιπτώσεις, το οποίο θα ασχοληθεί με τις ορεινές, νησιωτικές και αραιοκατοικημένες περιοχές βάσει των κοινών χαρακτηριστικών τους αλλά χωρίς να αγνοείται η ποικιλομορφία τους και σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας· εκτιμά εξάλλου ότι οι στόχοι της πολιτικής συνοχής για τα νησιά δεν μπορούν να επιτευχθούν μόνο μέσω της περιφερειακής πολιτικής αλλά ότι πρέπει να αξιοποιηθούν και άλλες πολιτικές της ΕΕ με σημαντικό εδαφικό αντίκτυπο στην ανάπτυξη αυτών των περιοχών· φρονεί ότι είναι δυνατόν για μια ευρωπαϊκή πολιτική πλαίσιο για τις ορεινές, νησιωτικές και αραιοκατοικημένες περιοχές να αποκτήσει την αναγκαία προστιθέμενη αξία για να υπερκεραστούν τα μόνιμα προβλήματα αυτών των περιοχών και να προσαρμοστούν τα μοντέλα ανάπτυξης στην αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων τους·
5. καλεί τα κράτη μέλη και τις περιφερειακές και τοπικές αρχές να συμμετάσχουν ενεργά στις στρατηγικές ανάπτυξης των ορεινών, νησιωτικών και αραιοκατοικημένων περιοχών διότι μια κάθετη προσέγγιση με τη συμμετοχή και συμβολή όλων των επιπέδων διακυβέρνησης, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, είναι απαραίτητη προϋπόθεση για να βρεθούν οι περιοχές αυτές στον ορθό δρόμο της βιώσιμης ανάπτυξης χωρίς να αγνοούνται άλλοι σημαντικοί τομείς της περιοχής· επισημαίνει εξάλλου ότι το δυναμικό αυτών των περιοχών που συχνά διαθέτουν μεγάλους φυσικούς πόρους μπορεί να συμβάλει θετικά στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής για την ΕΕ του 2020, ιδίως στους τομείς της ενεργειακής πολιτικής και της Έρευνας και Ανάπτυξης·
6. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να μεριμνήσουν ώστε να συνεχίσουν οι ορεινές, νησιωτικές και αραιοκατοικημένες περιοχές να τυγχάνουν προνομιακής μεταχείρισης βάσει συγκεκριμένων διατάξεων και στις νέες δημοσιονομικές προοπτικές και κατά την επόμενη περίοδο προγραμματισμού·
7. επισημαίνει ότι ο στόχος της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης σε αυτές τις μειονεκτούσες περιοχές μπορεί να επιτευχθεί μέσω μιας εύστοχης διαμόρφωσης εξειδικευμένων προγραμμάτων και μέτρων της ΕΕ που θα είναι προσαρμοσμένα στις τοπικές ιδιομορφίες και θα επιδιώκουν να τις καταστήσουν ανταγωνιστικότερες και ικανές να αντιμετωπίζουν τις κύριες υφιστάμενες προκλήσεις, καθώς και μέσω του αποτελεσματικού συντονισμού και της εφαρμογής των τεσσάρων διαρθρωτικών ταμείων, του ταμείου συνοχής και λοιπών χρηματοπιστωτικών μέσων, όπως αυτά που παρέχει η ΕΤΠ·
8. εκφράζει την ικανοποίησή του για τους Ευρωπαϊκούς Ομίλους Εδαφικής Συνεργασίας (ΕΟΕΣ) διότι τους θεωρεί μέσο που θα επιτρέψει τον υπερκερασμό των εμποδίων που παρακωλύουν την εδαφική συνεργασία· παροτρύνει τις ορεινές, νησιωτικές και αραιοκατοικημένες περιοχές να κάνουν χρήση των ΕΟΕΣ όσον αφορά την διαχείριση των έργων εδαφικής συνεργασίας με άλλες περιοχές που συγχρηματοδοτούνται από την ΕΕ, κάτι που μπορεί να τις φέρει κοντύτερα στις οικονομικές περιοχές που τις περιβάλλουν·

9. παροτρύνει τα κράτη μέλη να κάνουν πλήρη χρήση των Ευρωπαϊκών Μέσων Γειτονίας και Εταιρικής Σχέσης στις ορεινές, νησιωτικές και αραιοκατοικημένες περιοχές ώστε να επωφεληθούν από τους πόρους που διατίθενται σε διασυνοριακό επίπεδο·
10. ζητεί να εγκαταλειφθεί το κριτήριο της χιλιομετρικής απόστασης (150 χλμ) στη διαδικασία ταξινόμησης των νησιών ως παραμεθόριων περιοχών επιλέξιμων για χρηματοδότηση βάσει των προγραμμάτων διασυνοριακής συνεργασίας στο πλαίσιο είτε του στόχου «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία» της πολιτικής συνοχής είτε της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας· εκτιμά ότι, σε περίπτωση που κριθεί ενδεχομένως απαραίτητος ο καθορισμός κάποιου ορίου, θα ήταν σαφώς σκοπιμότερο για τις νησιωτικές περιοχές να εφαρμόζεται το κριτήριο περί διασυνοριακής εδαφικής ενότητας σε επίπεδο περιφερειακής θαλάσσιας λεκάνης·
11. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στην Επιτροπή, στο Συμβούλιο, στις κυβερνήσεις των κρατών μελών, στις περιφερειακές και τοπικές αρχές καθώς και στους οικονομικούς παράγοντες και κοινωνικούς εταίρους.